

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.29/2012/10. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, 2013. május 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott ellen indult büntetőügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. november 17. napján kihirdetett 5.B.560/2010/26. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által megállapított bűncselekmények miatt - halmazati büntetésül - 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetést szab ki.

Egy napi tétel összegét 2.500 (kettőezer-ötszáz) Ft-ban állapítja meg.

Az így kiszabott 750.000 (hétszázötvenezer) Ft pénzbüntetés megfizetésére 10 (tíz) havi részletfizetést engedélyez.

Ha a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve egy havi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést, vagy annak meg nem fizetett részét fogházban letöltendő szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A **Komárom-Esztergom Megyei Bíróság** a 2011. november 17. napján kelt **5.B.560/2010/26. számú ítéletében** I.rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében a Btk.226.§ (1) bekezdés szerint és 1 rb testi sértés vétségében a Btk.170.§ (1) bekezdés szerint. Ezért halmazati büntetésül 10 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.

Az ítélet ellen a vádlott és védő elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért; pénzbüntetés kiszabása érdekében jelentettek be fellebbezést. Az első fokon eljáró ügyész a döntést tudomásul vette.

A **Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.91/2012/1-I. számú átiratában** az ítélet helybenhagyását indítványozta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendtartás szabályainak megfelelően lefolytatott eljárása során minden bizonyítékot beszerzett és értékelt, amely az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges volt. Az irányadó

tényállásból okszerű a vádlott bűnösségére vont következtetés, a bűncselekmények minősítése az anyagi jogszabályoknak megfelel. A vádlott a testi sértés okozásának szándékával rúgta meg a sértett combját, ezen cselekedetét nem lehet a bilincselés eredményes végrehajtása érdekében szükséges rendőri technikaként; a megengedett test kényszer szakszerű eszközöként értékelni.

I.rendű vádlott cselekményének tárgyi súlyát az adja, hogy alkalmas volt a hivatalos személyekbe vetett közbizalom megingatására. A terhelttel szemben alkalmazott szankciót az ügyész szükségesnek és arányosnak ítélte azzal, hogy alapvető társadalmi érdek az intézkedő rendőrök hivatali bűncselekmények elkövetésétől való visszatartására.

A védő **fellebbezése írásbeli indokolásában** előadta, hogy - álláspontja szerint - az a tényállás megalapozatlan, iratellenes és téves logikai következtetéseken alapul. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok hiányos és nem megfelelő értékeléséből adódóan helytelenül vont le jogi következtetést I.rendű vádlott bűnösségére mindkét cselekmény tekintetében. Rámutatott arra, hogy az ítéleti megállapításokkal ellentétesen a nyomozati cselekményt a vádlott és társa el sem kezdték, csak a házkutatás tényének közléséig jutottak, de magát a házkutatást a sértett megghiúsította az intézkedéssel szembeni aktív ellenszegülésével. Így iratellenes az ítélet azon kitétele, hogy törvénysértő módon hajtotta végre a vádlott a házkutatást, illetőleg az, miszerint **sértett** mindvégig együttműködő volt. A sértett ellenállásáról a vádlott már a közigazgatási eljárásban beszámolt, a sértett viszont nem volt következetes a vallomásai megtételekor, így helytelenül alapította a bíróság ezt a megállapítást az ő nyilatkozatára. Minden tanú azt állította, hogy a rendőrök közölték ott létük okát, a házkutatás jogalapját, felszólították **sértettet** a személyazonossága igazolására, a kutyák megkötésére, az együttműködésre, melynek nem tett eleget még öt perc múlva sem. Ezért vonta felelősségre a szabálysértési hatóság, mely iratok tartalmát a megyei bíróság tárgyaláson ismertette, mégsem szerepeltette az értékelt bizonyítékok között.

A házkutatás akadályozása miatt az aktív ellenszegülés megtörésére alkalmazható testi kényszer módjára, a helyes intézkedés módszerének alátámasztására csatolta az ORFK vezetője által kiadott módszertani útmutatót és idézte a Rendőrségi Törvény ide vonatkozó szabályait, továbbá az elsőfokú eljárásban is bemutatott önvédelmi szakvéleményre, illetőleg az ORFK által a kutyák viselkedésére kiadott szakvéleményére hivatkozott. Kérte az ítélet indokolásából mellőzni a házkutatás törvénytelen voltára utaló megállapítást, mivel ez ellentétes a lopási cselekmény csatolt nyomozati anyagában fellelhető iratokkal, továbbá a nyomozás felügyeletét ellátó Komáromi Városi Ügyészség sem kifogásolta.

Sérelmezte mindkét cselekmény tekintetében **sértett** terhelő nyilatkozatainak tényállást megalapozó bizonyítékként történő figyelembe vételét. Rámutatott, hogy a közigazgatási eljárásban, közvetlenül az események után a sértett egyetlen szóval nem említette, miszerint a vádlott őt bántalmazta és neki sérülést is okozott. Ezt nem tette meg még július 9. napján sem, holott látéleletet vetetett és már több fényképet készített a bántalmazás nyomáról. Csupán másfél hónappal később tett feljelentést, amely késlekedés érthetetlen. Itt kifogásolta a sértett által bemutatott és combsérülését ábrázoló fotók bizonyítékként való elfogadását hivatkozva arra, hogy azok nincsenek összhangban az igazságügyi orvos-szakértői véleménnyel, illetőleg nem akkori állapotot mutatnak, mint a dátumozás. Álláspontja szerint a szakértői nyilatkozat alapján nem is lehet minden kétséget kizáróan kijelenteni, hogy a sérülés szándékos bántalmazás eredményeként, a terhelt magatartásával ok-okozati

összefüggésben jött létre. Mindezek okán kérte I.rendű vádlott mindkét vádpont alól bizonyíték hiányában való felmentését, másodlagosan a joghátrány megváltoztatását; pénzbüntetés kiszabását hivatkozva a védenca parancsnokának jellemzéséből kitűnő jó rendőri mivoltára és a jelentős időmúlásra.

A másodfokú bíróság **nyilvános ülésén megjelent védő** perbeszédében fenntartotta a fellebbezését, illetőleg az írásban kifejtett érveit. A jogorvoslat irányát kiegészítette a felmentés, illetőleg enyhítés mellett azzal, hogy harmadlagosan az indokolási kötelezettség elégtelen teljesítése miatt helyezze az ítéletábra hatályon kívül az elsőfokú ítéletet.

Az enyhítésre irányuló kérelme körében hivatkozott a büntetéskiszabási szempontok között értékelhető személyi körülmények körében a 2013. május 10. napján kelt és az írásbeli indokoláshoz csatolt parancsnoki jellemzésre, melyben ... rendőr alezredes, a vádlott kapitányságvezetője akként minősítette I.rendű vádlott rendőr századost, hogy a 15 éves rendőri, bűnügyi szakterületen szerzett tapasztalatai a Tatabányai Rendőrkapitányság számára nélkülözhetetlenek, munkáját kollégái számára példamutatóan, jelenleg is magas színvonalon végzi. A teljesítményére tekintettel Bűnügyi Osztály Vagyonvédelmi Osztály Felderítőcsoport vezetőjévé nevezték ki.

A jelenlévő **ügyész** a védelmi fellebbezést, annak indokolását nem tartotta megalapozottnak és fenntartotta az átiratában foglaltakat. Álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság kellő mértékben megindokolta, hogy miért nem volt elfogadható a vádlott és rendőrtársa módosított vallomása. A mérlegelés egyébként másodfokon nem támadható. A szabálysértési határozatok tényállása nem lehet irányadó a bizonyítási eljárás eredményeként megállapított büntető ítéleti tényállással szemben. Indítványozta az ítélet helybenhagyását.

I.rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában - csatlakozva védője kérelméhez - elmondta, hogy az elkövetési idő óta elmúlt közel 3 évben is csoportvezetőként dolgozik, nem merült fel munkájával szemben kifogás, fegyelmi vagy szabálysértési, illetőleg más büntetőeljárás ellene nem indult. Jövedelme csökkent, mivel a túlórák kifizetésére nem került sor, egyéb változás a személyi körülményeiben nem történt.

A táblabíróság Be.348.§ (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezésekre tekintettel a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljes körűen felülvizsgálta és **az enyhítésre irányuló fellebbezést találta alaposnak** az alábbi indokok szerint.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendtartási szabályokat megtartotta, és nem követett el olyan eljárási hibát, amely akadályát képezte volna az érdemi felülbírálatnak.

A megyei bíróság a tényállás megállapítása körében a rendelkezésre álló bizonyítékokat megvizsgálta, egyenként és összességükben értékelte, a vádlott, a sértett és egyéb tanúk vallomásai közötti ellentmondásokat szembesítés útján megkísérelte feloldani. Foglalkozott a releváns okirati bizonyítékokkal, illetőleg a szakvéleménnyel. Indokát adta, hogy milyen bizonyítékokat fogadott el és miért, továbbiakat pedig, miért nem tudott figyelembe venni. Ilyen formán az indokolási kötelezettségének megfelelő mértékben eleget tett.

Az elsőfokú bíróság értékelte I.rendű vádlott és **1. tanú** vallomásait megkísérelve a nyomozati szakaszban, majd a bíróság előtt tett változatok közötti ellentmondások feloldását abban a tekintetben, hogy **sértett** a rendőri intézkedés alkalmával tanúsított-e aktív ellenállást velük szemben, vagy nem. A nevezettek nem tudtak elfogadható magyarázatot adni a vallomásukban fellelhető különbségek okára, mert azt mondták, hogy csak később, a nyomozás lezárása után jutottak eszükbe **sértett** magatartásának részletei, holott legalább I.rendű vádlottnak tisztában kellett lenni azzal; milyen eljárás folyik vele szemben, illetve ennek kimenetelével az állása forog kockán. Ezzel szemben a helyszíni tanúk, a nyomozási cselekményt befejező, majd a közigazgatási vizsgálatot lebonyolító rendőrök és a **sértett** vallomásait figyelembe véve a bíróság elfogadta, miszerint **sértett** aktív módon nem szegült ellen a vádlott intézkedésének. A szemtanúk egyrészt előadták, hogy nem láttak a **sértett** részéről aktív ellenszegülő magatartást, másrészt a rendőrök elmondták, hogy sem I.rendű vádlott, sem **1. tanú** nem hivatkozott meghallgatásuk során ilyen magatartásra, mert különben hivatalos személy elleni erőszak alapos gyanúja miatt indítottak volna eljárást **sértettel** szemben.

A rúgás tényét a szemtanúk megint csak látták, egyébként a vádlott is beszélt a „beletérdelésről” a közigazgatási meghallgatása során (nyomozati irat 87. o.). **sértett** a 2010. július 6. napján történt kihallgatása alkalmával szintén említette, hogy a vádlott „nekinyomta a kerítésnek” (nyom. irat 101. o.).

A sérülés keletkezése egyértelműen bizonyított a 4 nappal később készült látlelet, a fényképfelvételek, tanúvallomások és az orvos-szakértő véleménye szerint. Ezekből levonta a bíróság azt a következtetést, hogy a **sértett** által előadott módon keletkezhetett a sérülés (ítélet 10. oldal).

Nem tartozik azonban a bizonyíték értékelés körébe, ezért mellőzendő a házkutatás módjának a Be.149.§ (4) bekezdésében írt szabályok szerinti - a 11. oldal 2. bekezdésében írt - elemzése. A jogszabályi szöveg egyrészt nem bizonyítási eszköz, másrészt a házkutatás elrendelésére, majd megkísérlésére és a vádbeli cselekmény lezajlása után történt foganatosítására a nyomozás során keletkezett okirati és személyi bizonyítékok, valamint a **K.R.** ellen folytatott büntetőeljárás csatolt irata szolgáltak alapul, melyeket az elsőfokú bíróság egyébként elemzett.

Az ítéletábra álláspontja szerint eljárási hibáktól mentesen, mérlegeléssel megállapított tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül. Az elsőfokú bíróság tényállása tehát megalapozott, amely a másodfokú döntésnek is alapjául szolgál és csak kis mértékben szorul pontosításra.

A tényállás a védő fellebbezése indokolásában jelzett adatokkal valóban pontosítandó (Be.351. § (2) bekezdés b) pont), ezért az ítéletábra a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - a Be.361.§ (2) bekezdés b) pontja szerint tett nyilatkozatra és az iratok tartalmára tekintettel - az alábbiak szerint egészíti ki.

Az ítélet 2. oldal 2. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a vádlott jövedelme az elsőfokú eljárás idején havi nettó 190.000 forint volt (5.B.560/2010/13. számú jkv. 2.o., 3. bekezdés). I.rendű vádlott 2009. április 24. napján magasabb vezetői dicséretben és pénzjutalomban részesült. Ezt követően 2010. július 16. napjától soron kívül századosi rendfokozatba került előléptetésre, továbbá 2012. augusztus 16. napjától csoportvezetői beosztást kapott. Munkája és magánélete kapcsán vele szemben nem született elmarasztaló határozat, ítélet sem fegyelmi, sem szabálysértési, illetőleg büntető ügyben sem (Bf.29/2012/8. számú utóirat).

A tényállás kiegészítendő továbbá azzal, hogy sértettel szemben a I.rendű vádlott és **1. tanú** által 2010. július 5. napján fogantatni megkísérelt rendőri intézkedés során elkövetett szabálysértések miatt a felelősségét megállapították.

A Komáromi Városi Bíróság a 2010. október 12. napján kelt 9.Szk.319/2010/2. számú végzésével hatályban tartotta az Ács Város Jegyzőjének 2010. szeptember 10. napján kelt 88-3/2010. számú határozatát, melyben a sértettel szemben veszélyeztetés kutyával szabálysértés elkövetése miatt 25.000 forint pénzbírsággal sújtotta.

A Komáromi Városi Bíróság a 2010. október 19. napján kelt 9.Szk.321/2010/2. számú végzésével hatályban tartotta a Komáromi Rendőrkapitányság 2010. szeptember 7. napján kelt 888/2010.szab. számú határozatát, amelyben személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelesség megszegése, és jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértések miatt halmazati büntetésül 50.000 forint bírságot alkalmazott (B.560/2010/24. számú utóirat).

Az így **kiegészített tényállás** minden tekintetben **megalapozott**, így az ítélet tábla erre alapította a határozatát a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében.

A tényállás alapján a megyei bíróság helyesen vont le következtetést I.rendű vádlott bűnösségére, helyes a bűncselekmények megnevezése és törvénynek megfelelő a jogi minősítése is. Az elsőfokú bíróság részletes jogi indokolást adott a cselekményekről, mellyel az ítélet tábla teljes mértékig egyetértett.

A bántalmazás hivatalos eljárásban bűncselekményének jogi tárgya kettős, mert az államapparátus szabályszerű működését a hivatalos személyekbe vetett bizalmon kívül a bántalmazott alany emberi méltósága, esetleg testi épsége is sérelmet szenved. Elkövetési magatartása a tetteges bántalmazás, melynek a hivatali hatáskör túllépésével kell megtörténnie. A tetteges bántalmazás akkor tényállásszerű, ha a vétséget az elkövető hivatali eljárása során követi el. Büntetőjogilag csak azok a bántalmazások relevánsak, amelyek jogszerűtlenek. Abban az esetben, ha a hivatalos személy jogszerű eljárása során testi kényszerít, vagy kényszerítő eszközöket alkalmaz, akkor a tetteges bántalmazásnak tűnő cselekményének jogellenes megállapítására nem kerülhet sor. A bűncselekmény csak szándékos elkövetés esetén büntetendő.

A bűncselekmény azáltal válik befejezetté, hogy a bántalmazás lényegét alkotó tettegesség (ütés, rúgás) a sértett testét eléri.

A **K.R.** bűncselekményével összefüggésbe hozható tárgyat - egyébként jóhiszeműen - birtokló sértettel szemben, házkutatás céljából fogantatott rendőri intézkedés jogszerűsége

nem vitatott. **Sértett** ennek magát nem kívánta alávetni, magatartása inkább provokatív volt, semmint együttműködő; nem igazolta magát, nem volt hajlandó megkötni a kutyaírt, hogy a rendőrök az udvarra bemehessenek, nem adta át a keresett tárgyat. A bilincselés szükségessége ezért nem cáfolható, annak módja azonban már nem volt szakszerű, mert a terhelt ennek során túllépte a testi kényszer szükséges mértékét. A vádlott nem tudta megőrizni azt a higgadtságot, amely tőle - mint rendőrtől - minden szolgálati szituációban elvárható, sőt megkövetelt. I.rendű vádlott a jogszerűtlenség talajára került, amikor már ok nélkül, öncélúan, indulattól vezérelt állapotban combon rúgta a bilincseléshez két kezét nyújtó sértettet, mellyel a bűncselekmény törvényi tényállását teljes egészében kimerítette.

A vádlott a tettlegesség során, 8 napon belül gyógyuló sérülést okozott **sértettnek**, ezért a bántalmazás hivatalos eljárásban vétsége és a Btk.170.§ (1) bekezdés szerinti könnyű testi sértés vétsége alaki bűnhalmazatban volt megállapítandó, feltéve, hogy az ezzel kapcsolatos magánindítványt joghatályosan előterjesztették (BH1995. 267. II. pont). A büntethetőség e törvényi feltétele megvalósult, amikor a sértett jogi képviselője útján 2010. augusztus 25. napján feljelentést tett a hivatali bűncselekmény kapcsán, majd a 2010. szeptember 21. napján foganatosított tanúkihallgatása alkalmával a magánindítvány tételi jogára történt kioktatás után, ezzel kifejezetten élt és kérte a vádlott felelősségre vonását a testi sértés vétsége miatt is.

Az elsőfokú bíróság által feltárt bűnösségi körülmények korrekcióra szorúlnak. Nyomatékos enyhítő körülmény, hogy a terhelt az elmúlt három évben is kiemelkedő színvonalon látja el szolgálati tevékenységét, ezért az elsőfokú határozat megszületése óta előléptették. **Sértett** közrehatott a terhelti magatartás kiváltásában, amikor a rendőri intézkedés végrehajtása során nem működött együtt. A vádlott maga is sérülést szenvedett a gazdája által meg nem kötött kutya támadása következtében.

Mellőzi a táblabíróság a súlyosító körülmények közül a halmazatot, mivel az csak kettőnél több bűncselekmény megvalósítása esetén értékelhető.

A táblabíróság az enyhítő körülményekre tekintettel nem tartotta arányosnak és szükségesnek a törvényszék által alkalmazott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabását.

A 3 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett súlyosabb cselekményre tekintettel az enyhítő szakasz alkalmazhatósága szempontjából a különös méltánylást érdemlőséget megállapíthatónak látta, mivel a büntetlen előéletű vádlott egy emberileg érthető - de jogilag el nem fogadható - helyzetben kialakult indulatában, a sértett verbális közreható magatartásától is motiváltan valósította meg a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás és a testi sértés bűncselekményét, és ezek elbírálásánál a fent felsorolt további enyhítő körülmények is értékelhetők.

Ezért a táblabíróság a Btk.85.§ (1) és (2) bekezdésében írt halmazati szabályok szerint, a Btk.87.§ (2) bekezdés e) pontja - Btk.38.§ (1) bekezdés c) pontra is figyelemmel - alapján eljárva a megyei bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetésnél eggyel enyhébbet; azaz pénzbüntetést alkalmazott I.rendű vádlottal szemben. Az per releváns adataiból ugyanis arra lehet következtetni, hogy a terhelttel szemben a Btk.37.§-ában meghatározott büntetési célok

- a 83.§ (1) bekezdése szerinti szempontok alapján - kiszabott pénzbüntetés mellett is maradéktalanul megvalósulnak.

A pénzbüntetés mértékének meghatározásánál a Btk.51.§ (1) bekezdése értelmében figyelembe vette azt az ítélkezési gyakorlatot, amely szerint a kereset, jövedelem akkor tekinthető megfelelőnek, ha az elkövető a büntetést - saját, illetve eltartottjai létfenntartásának veszélyeztetése nélkül - akár részletekben is képes megfizetni (BH2012. 112. II. pont). I.rendű vádlott egyedülálló, az átlagkeresetet meghaladó havi fizetése van és saját lakása, kocsija, tartozás nem terheli, tehát a pénzbüntetés kiszabásának nem volt törvényi akadálya. A Btk.51.§ (3) bekezdése értelmében a cselekmények tárgyi súlyához igazította az ítélőtábla a napi tételszámot. A napi tétel összegét a törvényi minimumban határozta meg.

A Btk.51.§ (4) bekezdése szerint az összesen 750.000 forintot kitevő pénzbüntetésre 10 havi részletfizetést engedélyezett arra figyelemmel, hogy egy-egy részlet megfizetése a terhelt önfenntartását ne veszélyeztesse.

Rendelkezett az átváltoztatás feltételeiről és annak módjáról a Btk.52.§ (1)-(3) bekezdései alkalmazásával.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A fentiekben kifejtettek alapján a táblabíróság a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. november 17. napján kihirdetett 5.B.560/2010/26. számú ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően megváltoztatta, egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2013. május 30. napján

Dr. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

. Vajda Edit sk.
a tanács tagja, előadó

. Csák Csilla sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 5.B.560/2010/26. számú ítéletének meg nem változtatott része 2013. május 30. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2013. május 30. napján

. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: